

september 1990. Registreringerne skal tinglyses på ejendommene. De nævnte årstal er fastsat ud fra, hvornår der blev fastlagt nærmere regler for sådan virksomhed.

Erfaringerne tyder på, at jordforureningsproblemerne ikke altid er blevet løst med miljøbeskyttelseslovkomplekset, og at der derfor også er sket forureninger, der ikke er omfattet af affaldsdepotlovens tidsmæssige afgrænsning. Jordforureningsproblemer skyldes således ikke altid bevidste deponeringer eller større uheld, men også i en betydelig grad almindeligt spild, gennemtærede tanke o.lign.

For den enkelte grundejer er de økonomiske problemer de samme, uanset om forureningen er af gammel eller ny dato, omend der for nyere forureninger ikke gennemføres en registrering og tinglysning af forureningerne på ejendommene. På denne baggrund foreslås det, at ejere af helårsboligejendomme, hvorpå der findes en forurening, skal være omfattet af den foreslåede oprydning, uanset hvornår forureningen måtte være opstået. Da der ikke for forureninger, der tidsmæssigt falder uden for affaldsdepotloven, er gennemført en ordning, hvorefter de offentlige myndigheder af egen drift skal lokalisere forureningerne, vil det være op til den enkelte grundejer at dokumentere forureningen.

Ordnningen er tænkt som en hjælp til uskyldige grundejere. Forslaget indeholder derfor nogle betingelser, som grundejeren skal opfylde for at kunne gøre brug af ordningen. Det er klart, at grundejere, der ved lovbrud eller uforsvarlig adfærd selv har forårsaget en forurening, ikke skal have mulighed for en offentlig finansieret oprydning. Her må »forurenere betaler-princippet« føre til, at ejeren selv må bære omkostningerne – om nødvendigt efter påbud fra den ansvarlige myndighed. Men heller ikke ved uheldige skæbener skal det rimeligt, at udgifterne til en oprydning skal dækkes efter værditabslovens ordning.

Grundejere, der på købstidspunktet vidste eller burde vide, at ejendommen var forurenede, foreslås heller ikke omfattet af loven. I disse tilfælde må køberne selv bære risikoen for købet. Kendskab til en forurening vil i øvrigt ofte medføre, at købsprisen er lavere end sædvanlig markedspris, hvorfor der ikke – eller ikke i samme omfang – er tale om et tab, når ejendommen videresælges.

3. Oprydninger i henhold til gældende regler

Ejendomme, der er registreret i henhold til affaldsdepotloven, ryddes op af det offentlige uden udgift for den uskyldige grundejer. Til dette formål blev der i forbindelse med vedtagelsen af loven afsat i alt 570 mio. kr. til undersøgelser og afværgeforan-

staltninger for perioden 1990-1993. I de nærmest kommende år forventes en oprydningstakt for offentlige midler på ca. 30 – 40 depoter årligt. Såfremt bevillingerne holdes på det nuværende niveau, vil der gå 30 år eller mere, førend der er ryddet op på samtlige grunde.

De bevilgede midler prioriteres ud fra en vurdering af faren for beboernes sundhed, grundvandet anvendelighed som drikkevand og hensynet til recipienterne. Foreligger der således en overfladeforurening af en parcelhusejendom, der kan medføre fare for eksempelvis legende småbørn eller udgør hindringer for anvendelsen af køkkenhaven m.v., vil en sådan ejendom blive prioriteret meget højt og dermed ryddet op tidligt.

Som nævnt indeholder affaldsdepotloven en tidsmæssig afgrænsning af, hvilke forureninger der er omfattet af den etablerede oprydning. For nyere forureninger findes udelukkende reglerne i miljøbeskyttelsesloven og den deraf dannede praksis.

Efter miljøbeskyttelsesloven er der ingen generel ordning, hvorefter myndighederne har pligt til at rydde op. Udgangspunktet er, at forurenere – såfremt denne kan findes – kan pålægges at rydde op, når forurenere har opført sig uansvarligt. Ligesom for de gamle forureninger kan situationen ofte være den, at der ikke kan findes en ansvarlig forurenere, blandt andet fordi forurenere ikke længere eksisterer (virksomheden ophørt, gået konkurs eller lignende).

I sådanne tilfælde er myndighederne kun ansvarlige for en oprydning, såfremt forurenere medfører en overhængende alvorlig fare for sundheden, og hvor øjeblikkeligt indgreb er påkrævet for at afværge væsentlig forurening eller forureningsens udbredelse.

Myndighedsansvaret efter miljøbeskyttelsesloven tager således sigte på at imødegå de alvorligste problemer i relation til miljø og sundhed.

Der kan som nævnt ovenfor gå adskillige år, førend en ejendom, der er omfattet af affaldsdepotloven, ryddes op. Er forurenere ikke omfattet af depotloven, er der slet ingen oprydning bortset fra tilfælde, der rummer akut fare for miljø og sundhed. Grundejeren vil derfor ofte være henvist til selv at gennemføre oprydningen, såfremt han ønsker det og kan betale denne.

Det primære og overordnede hensyn bag lovforlaget er ikke miljøhensynet, som nævnt ovenfor, men en stabilisering af ejendomsmarkedet, således at forurenede ejendomme kan sælges og belånes på rimelige vilkår. Overfor den enkelte grundejer, der i god tro har erhvervet en forurenede ejendom, er det således væsentligt, at ejendommen kan afhændes –